

Områdeplanlegging

Skogsamling Voss 21-22.04.2022

Hovedplan skogsvegar Voss 2013-2025

Anders Gjøstein rådgivar Voss herad

- Hovedplan skogsvegar godkjent KST 10/4-2014

- Svein Søgner frå Norges Skogeigarforbund heldt innlegg til KST om skogsvegbygging i framkant av vedtaket.
- Temaplan, ikkje juridisk bindande

A. Litt historikk -tidlegare plangrunnlag

- Voss skogplantingslag skipa 1898 (seinare Voss Skoglag)
- Skogreisningsplan 1965
- Tiltaksplan for skogbruk – treslagskifte 1989
- Skogbruksplan 1990/1992 – oppdatert 2012/2013

B. Fakta frå plan.

- Fokus på kulturgran
- 5 % taubaneterreng
- vegtettleik : før 0,6 m/da – etter 0,8 m/da
- Voss (før kommunesamanslåing) 1.815.000 da totalareal,
- 600.000 produktivt skogareal,
- 310.000 økonomisk drivverdig :
  - kulturskog 110.000 da
  - naturskog 200.000 da
    - 15.000 da vossagran
    - 90.000 da furu
    - 95.000 da lauv

B. Fakta frå plan forts.

- Tilvekst kulturskog 0,85 m³/da/år – 93.500 m³
- Tilvekst naturskog 0,2 m³/da/år – 40.000 m³

C. Egedomsstruktur/verdiskaping

- 1023 skogeigedomar i Voss (1989 Landbruksteljing)
- Gjennomsnittleg storleik vel 300 da.
- Registrert 356,8 km med skogsvegar (kl. 3-7)
- Skogplan - nye 49 km med bilveg
  - dekningsområde 18.300 da, 915.000 m³
  - forventa hogst 100.000 m³
  - ringverknader x 12
  - verdiskaping 420 mill kr (førstehåndsverdi tømmer 350,-)

Mine erfaringar

1. Områdeinndeling/vegplassing

- Mest realistisk plan dersom ein brukar tid og gjer seg godt kjent med terrenget.
- Start med stort område
- Avgrensingar ofte styrt av dyre kryssingspunkt
- Naturlege terrengformasjonar som dalar, elvar og uproduktive areal legg premissar for områdeinndeling.
- Areal, volum og produksjon via skogbruksplanar
- Som hovudregel planleggja uavhengig av eigedomsgrenser.
- Ofte tilkomst over innmark – stor utfordring dersom innmarkseigar ikkje har noko nytte av vegen.

2. Økonomi- mine erfaringar

- Veg skal gjera skogareal økonomisk drivverdig evt. gjera hogst meir rasjonell (auka rotnetto)
- Tilskot begrensa ressurs – godt gjennomtenkt bruk av midlar
- Type veg prioritert (tilskot):
  1. Skogsveg kl. 3
  2. Skogsveg kl. 4
  3. Skogsveg kl. 5
  4. Skogsveg kl. 7
- * Vegklasse 3 - rimlegare vedlikehald
  - meir fleksibel (vinterdrift)
  - små skogeigedomar bør tilpassa seg å hogga i høgkonjunkturar
- * Tilkopling til offentleg veg - veglister

Økonomi forts.

- Minimum vegklasse utan å verta belasta ekstra for transport

- BK 8 – 19,5 – 40 (bruksklasse-vogntoglengde-totalvekt)

- mange kommunale vegar 12,4 m

- mange vegar 32 tonn

- AT-skog kippekostnader: > 1km – 27 kr/m³

- 1-5 km – 33 kr/m³

- 5-10 km – 40 kr/m³

- * Krev engasjement mot vegstyresmakter

- vegmynde kan opna opp for å oppjustera vegklasse fram til startpkt. skogsveg

- Bk 8/32,40,44 kan oppjusterast til BT8/50 – dersom det ikkje er svake bruer

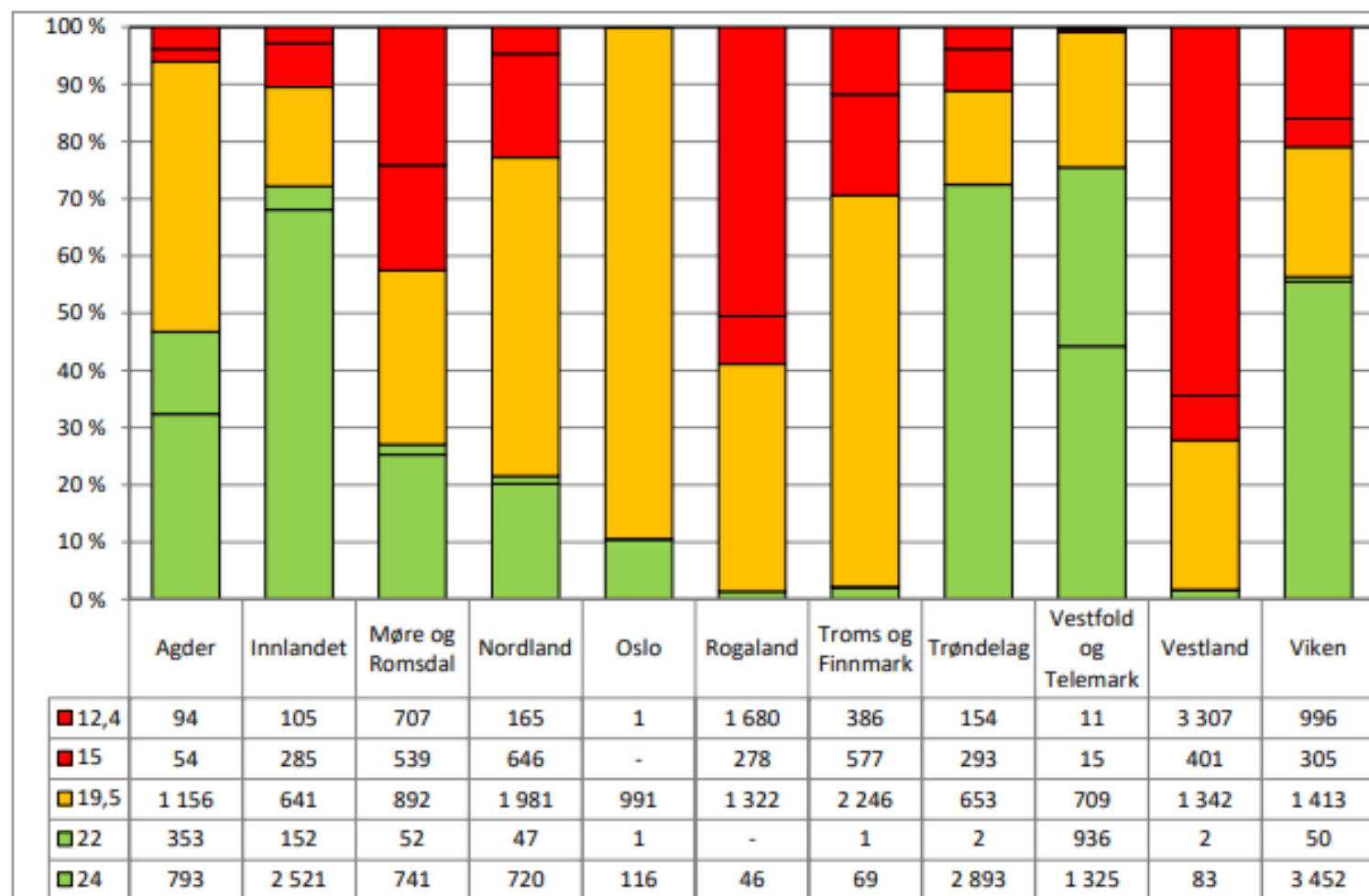
- Nyare forskning viser at vegslitasjen vert mindre ved slik oppjustering (mange turar små lass slit meir enn få turar store lass)

Tømmerbil uten tilhenger (tillatt vogntoglengde 12,4 eller 15,0 m)				
Bruksklasse	Tillatt totalvekt	Bilens egenvekt	Nyttelast, tonn	Volum, m³
Bk 6/28	15 t	16 t	-	-
Bk 8/32	20 t	16 t	4 t	4,4
Bk T8/40	22 t	16 t	6 t	6,7
Bk T8/50	22 t	16 t	6 t	6,7
Bk 10/50	26 t	16 t	10 t	11,1
Tømmerbil med kort tømmertilhenger (tillatt vogntoglengde 19,5 m)				
Bruksklasse	Tillatt totalvekt	Vogntogets	Nyttelast, tonn	Volum, m³
Bk 6/28	28 t	21 t	-	-
Bk 8/32	32 t	21 t	11 t	12,2
Bk T8/40	40 t	21 t	19 t	21,1
Bk T8/50	44 t	21 t	23 t	25,6
Bk 10/50	50 t	21 t	29 t	32,2
Tømmerbil med lang tømmertilhenger (tillatt vogntoglengde 22 eller 24 m)				
Bruksklasse	Tillatt totalvekt	Vogntogets	Nyttelast, tonn	Volum, m³
Bk 6/28	28 t	22 t	-	-
Bk 8/32	32 t	22 t	10 t	11,1
Bk T8/40	40 t	22 t	18 t	20
Bk T8/50	50 t	22 t	28 t	31,1
Bk 10/50	50 t	22 t	28 t	31,1
Bk 10/56	56 t	22 t	34 t	37,8
Bk 10/60	60 t	22 t	38 t	42,2

Figur 4 Nyttelast for ulike kombinasjoner av vogntoglengde, bruksklasse og totalvekt

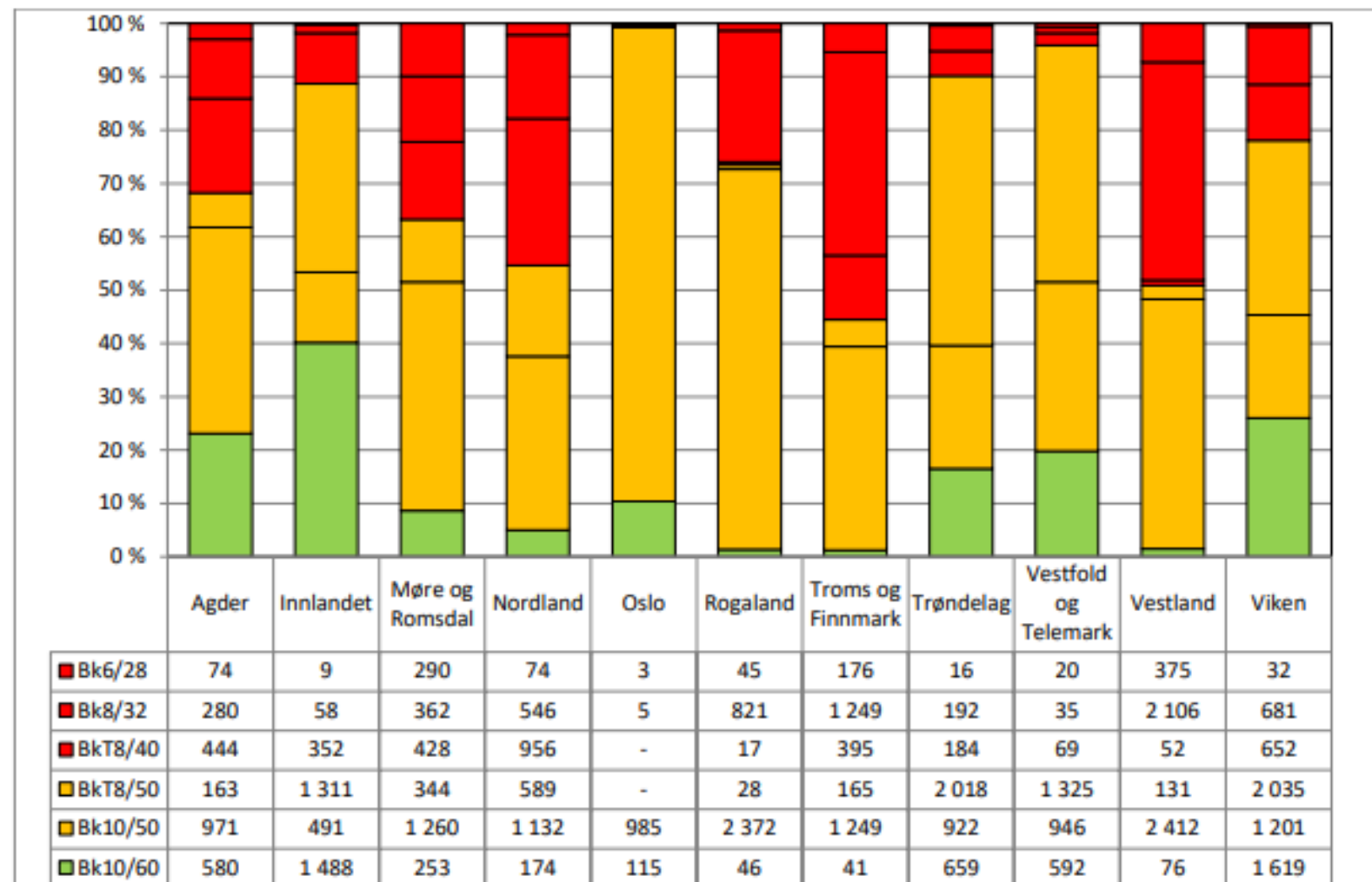

Figur 12 viser hvordan kommunevegnettet er fordelt på ulike klasser med tillatt vogntoglengde.

Figur 12 Fordeling av kommunevegnettet på ulike klasser med tillatt vogntoglengde

Bruksklasse og totalvekt

Figur 13 Fordeling av det kommunale vegnettet på bruksklasser og totalvekt

BK 8/32 – 12,4

BK 8/32 – 19,5

BK T8/50 – 19,5

Lass for T8/50, 49 tonn, 27 på bil og 22 på tilhenger

Avslutningsvis- mine erfaringar

- 70 % tilskot til gode/store samarbeidsprosjekt er viktig
  - pedagogisk krevande å overtyda om at tilskot ikkje så viktig pga. gunstig skattereglar og skogfond
- Hald fast på vedteken hovudplan, om nødvendig tilrå sams tiltak via Jordskifte
- Fyrst skikkeleg tilkomst til eit område før tilskot i området
- Tidshorisont eks. Voss – Tverbergsvegen :
  - Oppstart planarbeid 1990- veg ferdig 2020.
  - 3 km tilsaman, 1,5 km med vegkl. 3 og 1,5 km med vegkl. 4
  - 23 interessentar, 18 økonomiske deltakarar – frivillig løysing
  - Kopla til Bk10/60 /24 Kommunal veg 1144 Bjørkemoen
  - kostnad 4,0 mill kr, 60 % tilskot, 1333 kr/m.
  - No opnar ein opp for ytterlegare vegbygging i området som er på 4110 da
- Har vore tett på arbeidet med oppskriving av kommunal vegliste.
  - Vegliste Voss tømmertransport - 41 vegparsellar Bk10/60/24
- Uheldig at ivrige tømmerkjøparar kan riva vekk økonomisk fundament for godt sams vegprosjekt.
- Uheldig at krava til godkjent leveringsveg vert vurdert ulikt av ulike tømmerkjøparar